

СТАНОВИЩЕ

От: **доц. д-р Николай Николов Орешаров**
ВУ / научна организация: УНСС, катедра „Счетоводство и анализ”
Научна специалност: Счетоводна отчетност контрол и анализ на стопанската дейност

Относно: дисертационен труд за присъждане на научна степен
„доктор на науките“ по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводна отчетност и анализ)” в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Михаил Желязков Мусов*
доцент, доктор
УНСС

Тема на дисертационния труд: ***Поведенчески принципи на управленското счетоводство***

Основанне за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1656 от 16.06.2023 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът е представил за обсъждане дисертационния си труд в катедра „Счетоводство и анализ” към Финансово-счетоводния факултет на УНСС съгласно чл.39 от ППЗРАСРБ. Разкриването на процедурата по защита на дисертационния труд е извършено на основание на решение на катедрения съвет по протокол № 12 от 23.05.2013 г. и решение на Факултетния съвет по протокол № ФС-11 от 20.06.2023 г.

2. Кратка характеристика на представения дисертационен труд

Съдържанието на дисертационния труд е разработен в обем от 374 страници, като е структурирано в увод, 5 глави, заключение и библиография и 13 приложения.

Безспорна е актуалността на дисертационното изследване, тъй като поведенческите изследвания в икономиката и резултатите от тях са високо оценявани от научната общност, а и от Кралската шведска академия на науките при избиране на Нобеловите лауреати по икономика.

Целта на научното изследване е добре подбрана, структурирана в логическа последователност във формулираните задачи, което в крайна сметка позволява постигането на завършени и научно обосновани резултати.

Дисертационният труд успешно защитава основната си теза, че формулирането и приложението на поведенчески принципи и в областта на управленското счетоводство безспорно увеличава ефективността на резултатите от използването на неговия научен и приложен потенциал. Обектът и предметът на изследването са правилно формулирани и в съгласуваност с основната теза.

Като научна основа на изследването в дисертационният труд стоят 464 източника, основно на английски език, което допълнително доказва високата степен на познаване на научната литература и изследваната проблематика.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертационният труд разширява и усъвършенства научният и научно-приложен потенциал на управленското счетоводство, чрез интегриране на възможностите, които поведенческият икономикс предоставя.

Основните научни резултати се постигат чрез обосноваване на необходимостта от разработване на обща рамка за поведенчески принципи на управленското счетоводство, на основата на мотивирана критика на неокласическата икономическа парадигма, която игнорира реалното поведение на икономическите субекти на микроикономическо равнище.

Съответно, основните научно-приложни резултати се постигат чрез формулиране на интегрирана рамка от три поведенчески принципа на управленското счетоводство, приложението на чиито производни правила благоприятства неутрализирането на когнитивните заблуди на лицата, осъществяващи реалното управление (вземане на решение и управление на самото изпълнение).

Тези научни и научно-приложни резултати са постигнати като следствие на подходящо използвана методология на изследването, добросъвестно формулираните ограничения, които ведно с богатата научна основа и безспорните интелектуални способности на автора са довели до изпълнението на поставените задачи на изследването, а като краен резултат, и до постигане на целта на дисертационния труд.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Авторът е очертал седем научни и научно-приложни приноси, които в съвкупността си напълно покриват оценката на получените научни и научно-приложни резултати, дадена по-горе. Предвид това считам същите за съответстващи на резултатите от научното изследване, както и за ясно дефиниране на научните заслуги на автора към управленското счетоводство.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По темата на дисертационния труд, авторът е представил пет публикации, които подходящо апробират значителна част от съществените тези, които авторът разглежда и формулира в резултат на работата си, включително и представят и обосновават основните приноси и приноси момента в него.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът отразява ясно, точно и пълно съдържанието на дисертационния труд, структуриран е подходящо и представя добросъвестно резултатите от научното изследване.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам съществени критични бележки. Предвид убедителното въздействие на труда, както и одобрителния прием от колегията на публикациите по дисертацията, препоръчвам на доц. Мусов да продължи своята работа относно интегрирането на потенциала на поведенческия икономикс в управленското счетоводство, с вярата, че скоро, тази тематика ще бъде част от учебното съдържание по всеки четен курс по управленско счетоводство.

8. Заключение

Представеният дисертационен труд представлява едно цялостно завършено научно изследване, проведено добросъвестно и съдържащо теоретични решения на големи научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката, а именно, дефинирането и аргументирането на вътрешно съгласувана и целяща изчерпателност система от поведенчески принципи, чрез които управленското счетоводство обогатява своя теоретичен фундамент, научен инструментариум и подобрява ефективността от тяхното използване.

Предвид горното, давам своята положителна оценка за проведеното научно изследване, обективизирано в дисертационния труд и предлагам на почитаемото Научно жури да присъди научната степен „доктор на науките” на доц. Михаил Желязков Мусов по научната специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводна отчетност и анализ)”.

гр. София, 25.08.2023 г.

Подпис:

OPINION

By: *Assoc. Prof. Dr. Nikolay Nikolov Oresharov;*
University of National and World Economy,
Department of Accounting and Analysis
Scientific specialty: "Accounting, control and analysis of economic activity (accounting and analysis)".

Subject: Dissertation for awarding the scientific degree "**Doctor of Science**" in the scientific specialty "Accounting, control and analysis of economic activity" at UNWE.

Author of the dissertation: *Assoc. Prof. Dr. Michael Zhelyazkov Musov,*
UNWE

Dissertation title: *Behavioral Principles of Management*
Accounting

The reason for submitting the opinion: participation in the Scientific Committee for the defense of the dissertation according to Order No. 1656 / 26.06.2023 of the Rector of UNWE.

1. Information about the D.Sc. candidate

The D.Sc. candidate has submitted his dissertation to the *Department of Accounting and Analysis / Faculty of Finance and Accounting* of UNWE for consideration in accordance with Article 39 of the REGULATIONS ON THE IMPLEMENTATION OF THE DEVELOPMENT OF ACADEMIC STAFF IN THE REPUBLIC OF BULGARIA ACT. The dissertation defense procedure was opened on the basis of *the decision of the Department Council of the Department of Accounting and Analysis (Minutes No. 12/23.05.2023)* and *the decision of the Faculty Council of the Faculty of Finance and Accounting (Minutes No. ФС-11/20.06.2023)*.

2. General characteristics of the dissertation

The content of the dissertation is 374 pages in length, structured in an introduction, five chapters, a conclusion, a bibliography and 13 appendices.

The thesis of the dissertation is highly relevant, as behavioral research in economics and its findings are widely valued by the scientific community and also taken into account by the Royal Swedish Academy of Sciences in the selection of Nobel laureates in Economics.

The research paper's aim is well chosen, structured in a logical way in the formulated objectives (tasks), which ultimately allows for comprehensive and scientifically sound results.

The text of the dissertation successfully defends its main thesis that the formulation and application of behavioral principles in the field of management accounting undoubtedly increases the effectiveness of the results from the use of its scientific and applied potential. The object and subject of the study are properly formulated and are consistent with the main thesis.

The scientific basis for the research in the paper is 464 sources, mainly in English, which further proves the high level of knowledge of the scientific literature and the topics studied.

3. Evaluation of the obtained scientific and applied results

The dissertation extends and improves the scientific and applied potential of management accounting by integrating the possibilities offered by behavioral economics.

The main scientific results are obtained by justifying the need to develop a general framework of behavioral principles of management accounting based on a well-founded critique of the neoclassical economic paradigm that ignores the actual behavior of economic agents at the microeconomic level.

Accordingly, the main applied results are obtained through the formulation of an integrated framework of three behavioral principles of management accounting, the application of which favors the neutralization of the cognitive biases of those responsible for the actual management (decision making and performance management).

These scientific and applied results were obtained as a consequence of the appropriately applied research methodology, the conscientiously formulated limitations of the study, which, together with the rich scientific base and the undeniable intellectual abilities of the author, led to the fulfillment of the set research objectives (tasks) and, as a final result, to the achievement of the aim of the dissertation writing.

4. Evaluation of the scientific and applied contributions

The author has outlined seven scientific and applied contributions, which in their entirety fully cover the above assessment of the scientific and applied results achieved. In light of this, I believe they are consistent with

the research findings and clearly define the author's scientific contributions to management accounting knowledge.

5. Evaluation of the publications, related to the dissertation topic

The author has presented five publications, related to the topic of the dissertation, which adequately cover and confirm a significant part of the main theses considered and formulated by the author as a result of his work, including the presentation and justification of the main contributions.

6. Evaluation of the author's abstract

The author's abstract clearly, accurately and completely reflects the content of the dissertation, is appropriately organized, and credibly presents the research findings.

7. Criticism, recommendations, and questions

I have no substantive criticisms. Given the persuasive impact of the work and the fact that the College has accepted with approval the publications, related to the dissertation topic, I recommend that Assoc. Prof. Musov continue his work on integrating the potential of behavioral economics into management accounting, believing that, this topic will soon be part of the curriculum in any management accounting course.

8. Conclusion

The thesis presented represents a complete scientific research, carried out in good faith, containing theoretical solutions to major scientific and applied problems, corresponding to modern achievements and representing a significant and original contribution to science, namely, the definition and argumentation of a coherent and comprehensive system of behavioral principles, through which management accounting enriches its theoretical base, scientific tools and improves the effectiveness of their application.

In view of the above, I give a positive assessment of the research conducted and objectified in the dissertation and recommend to the honorable Scientific Committee that Assoc. Prof. Michael Zhelyazkov Musov be awarded the degree of "Doctor of Science" in the scientific specialty "Accounting, control and analysis of economic activity (accounting and analysis)".

25/08/2023
Sofia

Signature:
(Assoc. Prof. Dr. Nikolay Oresharov)